

مکرمه پادشاهی

ادبی و سیاسی رسالهٔ اسبوعیه در

۳۱ نجی سنه

۲۷ جمادی الاخری ۱۳۳۰

پنجشنبه

جلد : ۱۴ - جزو : ۱۵۰

پای تختک حالی

{ مابعد عن جزو ۱۴۹ }

عمومه عايداولان شيلرده مسئول طوته بيله جگمز شهر امانتني شمديلك بر طرفه
برافه رق ، حكومته و حكومتك بحسب الاصول بعض اقسامنه تعلق اولان محللره ،
نقل مقال ايديشه او جهتجهده سويليه جك يك چوق سوز وارد در .

خلقمزرده فكر محافظه و تعقييدن اثر قالماشدر ؛ ديورز . اوت خلقك بو حالت
غريبه روحيه سي هر شيده گورلمكده در . فقط بو حالت روحيه افراد اهالي به ،
هيچ شبهه يوقدر ، كه افراد حكومتدن سرايت ايتمكده در .

اقوال مشهوره مزدن : (باقي باشدن قوقار) منلته مملكتك و مملكت خلقك
هر حالي ماصدقدر . چونكه ابنای مملكته كرك حسن مثال ، كرك سوء مثال تماميله
ارباب حكومتدن انتقال ايدر . بر كره اما كن رسميه مزله ، اما كن مقدسه مزه
و حتی (اهايون) ايله موصوف اولان اما كن محتشمه مزه عطف نگاه دقت ايديله جك

اولورسه افرادك مبتلا اولدینی ضعف و اغماض و عدم تعقیب و تنقید آثارینی دهها واسع بر مقیاسده منجلی گوریز .

اما کن رسمیه من یوقاریدن آشاغی دوستلری غمناک و دشمنلری شاد ایدمك بر حالددر . هیچ برنده انتظام و نظافتدن اثر گورلمز . حتی کوشه سی ، یوجاغی قارشیدریله حق اولسه ارباب عقولی حیرتله دوشورمك بیک درلو ملونات مشهود اولور .

موزه مدیری حمدی بك مرحوم : « بادانه ده قادنسك اڭ بدیهی بردلی در . » دیر ایدی . او مدقق تجارب آزمانك بو سوزی بر حقیقتدر . زیرا عهد زواله گیرمكده اولان حكومتلك كوز بویامق ایچون مراجعت ایتمك لری وسائطدن بری ، حتی برنجیسی در ، دینه بیلیر . چونكه فكر تعقیب و مرمتی ترك ایدن ملتله ستر . عیوبه اڭ عاجل بر چاره اولمق اوزره بادانه دن استمداد ایدرلر . مثلا حكمداری اغفال ایچون بر قشله یی ، یاخود دواړ دولتدن برینی سنه ده بر دفعه بویامقله کویا ، كه آڭا رصانت بخش اولورلر .

بزد ایسه (بادانه) اورتبه سوء استعمال اولغش و اولغقمده در ، كه مجلا مرمر ستونلره و رزکاری نقوش ایله مزین سقفله قدر هر شینه طلا ایدلمكده در . سلطان احمد جامعك اڭ صكرمكی تعمیرنده خنكار محفلنك زیرنده کی تاواندن ۱۲ میلیمتره نختنده سسکز قاتدن عبارت بر (بادانه) طبقه سی جیقارلمش ایدی . غریبدر ، كه بو (بادانه) نك ازاله سیله میدان جیقان سقف مطلا ، هیچ بر تعمیره محتاج اولمقسزین ایوم رونق اصلیه لطافت نمادر .

كچن گون بر ذاتله ملاقی اولمق ایچون ضربخانه ده کی (تمغا) اداره سنه کیتك لازم کلبیدی . آيا صوفیه جامعك موقت خانه به متصل قبوسندن حولیسنه داخل اولدق ! عهد صباوتك بر چوق خاطرات حالت فزاسی ، بر چوق یادداشت حزن مداریه مشهون اولان بو مبارك حولی به خطوه انداز اولور اولماز حیرت و تأثر دن کندی می آلامدم . چونكه حولینك زمینی قبونك خارچنده کی بایا قالدیر . منك ترفعن دن طولانی بر حال انخفاضده قالمش . ارباب دقت یالگیز بو حولیده بیک

درلو آثار تسبیحه تصادف ایدم بیلیر . مثلاً : مرمر دوشه لی زمین حریم ایله . چنتو لوحه لری تفریش ایدلمش اولان یا یا قالدیر منك حال حاضرینه نسبت ایدیلنجه ، آرم لرلنده قطعاً تناسب تصویرینه امکان بر اقیه جق درجه ده عادی . یونلماش قالدیرم طاشلری یان یانه دیزیلر ك بر باصه مق وجوده کتیرلمش !

حولی ایسه کیمی چو کوك . کیمی قریق دو کوك . طاشلرله اوقدر چرکین . اوقدر سفلی بر منظره حاصل ایتش . که او یله بر معبد معانك قدسیتنی ده . علوبتنی ده . مادی معنوی لطافت و عظمتی ده اخلال ایلش .

قبونك صول طرفندم کی آغاچك آلتنه آتلمش اولان اسکملرلر اوزرینه بش اؤن کشی اوتورمش کیمی قهوه . نارگیله ایچیور . کیمی یدبگی مارولك یا بر اقلریله قوجانی آتەرق اوراسنی . کتدکجه سرمایه سی جوغالان بر مزبله حالته تحویل ایلدیور ایدی . هله بر معبدك حریمی دیمك اولان حولیسی دروننده قهوه خانه لر بولندیرمغه عقل و نقلك نصل جواز وره بیلدیکنه ارباب عقل و نقل نه قدر حیرت ایتسه شایسته در .

موقخانه نك اتصالنده توضوه مخصوص صره موصلمقلرك اوکی مارولجی سرکیسه دونمشدی . مجرا کاملاً آیققلانوب آتلمش اولان مارول یا بر اقلریله ملو ایدی !

یانی باشندم کی اوافق قبودن تر به لر ك بولندینی خطیرمه گیرنجه منظره بر بشقه صورت آلدی : دیشلری دوکولمش طراخی آندیران ایکی طرفلی کهنه بارماقلر ك احاطه ایتدیکی آچیققلق ، اصیرغان و یا یشقان ، قیلندن نباتات طفیلیه ایله طولمش . آنلرله تغدی ایچونده تر به دار افندی . کهنه جیقریقلی بر قوبینك دیرکته بر قوزی باغلامش ، بیچاره حیوان حزن حزن مله یوردی . واهمه . گویا . که محمد ثالث فردای جلوسنده احناق و دفن ایتدیردیکی اون سکز شهزاده معصومدن اك صغیرینك فریاد جانکدازی بر قوزینك حزن انکیز اولان مله مسی تمثیل ایلدیکنه حکم ایلدیور دی . تر به نك قبوسی بر آسمه کلیدله مقفول بولنیوردی . بر وقتلر کلوب کچدکجه الوان و نقوشبله لطافت تصنیعه حیران اولدیلغز (چینی) لر توزدن .

اور و بجکن فرق اولخماز بر حاله کلمشدی . ایکی تر به آرمسنده کی فاصله به ربط ایدلمش بر قبو دلیک دشیک اولمش و بوگاده بر آصمه کلید آصلمشدی . بارماقلقی کچیدک جهت یسارنده کی خطیب او طه سینک دیواری خارجه چاقیلان میخه . سیاه بر (پوتقال) آصلمش . غالباً دروننه (قانتارون چچیکی) ایله زیئون یاغی یاخود بشقه بر مایع طولدیرلمش اولمی ایدی . که کونشه معروض بولندیرلمشدی .

جامعه به علاج شیشه سی آرمسنده ، باخصوص جدارینه چیوی چاقیلوب شیشه تعلیق اولنمسنده کی حکمتی . بزم کی عقول قاصره صاحبیری نه قدر آتعب ذهن ایتسه لر کشف ایدمهز لر .

انسان . اوج یوز سکسان سنه اول معمار سنانک . بو معبد عالی بی . طرفینده تشکیل ایتدیگی رصین الارکان ایکی پشتیان ایله تقویه به مصروف اولان همت آتی . اندیشانه سنه مقابل ایوم در و دیوارنده کی رخنه لرک ، اخلاص رصانتی تعجیل ایدیچی بر طاقم نباتات ایله مستور بولنمش و برجوق برلرنده صیوالرک قابارمش و چاتلامش . حاصلی خراب و اندراسه مشرف بر حال باغلامش گورنجه اجداد مزله آرمزده بر مناسبت تصویرینه بیله حجاب ایدیور .

بو خطیره داخلنده کی اوزری مسقف آبدست موصلقلرینک حال حاضری ده بزى لوم و تقبیلدن آزاده بولندیره مز .

تر به حولیسینک حال خرابیله متناسب اولان عدم نظافتی (الظاهر عنوان الباطن) قضیه سنه مدار استدرک اولدیغیچون دهها زیاده سوز سولیکه حاجت گورمدک . تر به قیوسندن جیقیلنجه هر کس بیلیر ، که پیش نظره ، رفع جبین ایتمکسزین ارتفاعی رؤیت قابل اولمیان قدیم دارالفنون گلیر .

بو بنا نه مقصدله یا بلش اولدیغی حالده صکرملری نه ایشلره تخصیص ایدلمش و حالا ایدلمکده بولنمش اولدیغی بر طرفه براقلم . فقط بونی بز شمعدی صور دیغز کی بوندن بویله ده تا اق بنای هدم و رفعه تشبث ایدمه ک بطن متفطنک ظهورینه قدر اخلافسز - عجبا بونی ، اق معبد عالینک زیر پایه صوقارجه سنه بوراده انشا ایتمه دن مقصود نه ایدی . البته نه قدیمک ، نه ده محدثک کسر شان و شرفی مطلوب

ايدى . زيرا قديمك شرفنى آنكله اخلال قابل اوله مازدى . فقط محدث ده اقمعه بد
معظمك آياغى آلتنده قالدقچه احراز شرف ابد مزدى . - سؤالى ايراد ايدى جكدر
و نهايت معقول بر فكر استحصاال ابد مينجه زمان انشا سنده كي رجال مملكتهك
(عفو بيورلسون ! حيوانلغه حكيم ايله جكدر در .

غريبدر . كه بو بنانك ممارى . آيا صوفيه جامعنى تعمير ايله . محتوى اولدينى
بدايع نفيسه يني ميدانه چيقارمش اولان ايتالي مشهور (فوساتى) ايدى . فصل اولمشده
بونى . جهنن نصفنه قيرب قسمنى تره لرلك ستر ايلديگى بر محله بنا ايتمش . دقت
ايديليرسه گوريلير . كه بنانك سراي ميداننده كي اوجى طوغله منارنك باشلاديني
برده نهايت بولور . بنم تخمينه نظر آ ممار (فوساتى) بونى قولتق چياني كې جامع
صوقلش اولان اوج تره نك وجودي استثقال ايله رفعة قيام و اهتمامك وجوبنه
قائل اوله جق بر بطن متفكرلك نظر ادرا كنه باتمق ايچون اقراده انشا ايلشدر .
حقيقه بو تره لر اقرادن قالدريله جق اولورسه - كه البته قالدريله جق بر كون
گله جكدر - دارالفنون بناسنك عظمتى ده اوزمان ظاهر اولور . زيرا آيا صوفيه نك
عظمتنه شين ورن اقباضه طفيليه يني . هيئت اصليله لر يني بوزمامق . واقسامنى يرلى .
يرينه قويمق اوزره ايستنيان محله نقلار يني (فوساتى) تكميل ايتمش ايسه ده
استماع مرام ايدى جك كوش بوله مامشدر .

شوراسى محققدر . كه سفلت حاضره سى بو حالده قاير و متصل مرمره
احتياجي بادانه ايله ايفا و اخفاده دوام ايديليرسه يگر مى سنه صكره اوده سار
امثالى كې مشرف خراب اولوب كيدر .

تره قيو سندن باب ها يونه قدر اولان (مختلف الابعاد) آجيقلغه نه اسم ويرمك
لازم گلديگنى تعيين قابل دگدر . ميدان دينسه آ كا بگزى مز . سوراق و يا جاده
هيچ دكل . يا نه در ؟ عجائب برشى ! فقط استانبول ولايته مخصوص اولان بوقسمك
كوشه سنده كي باغچه شاين تماشا اولديغيچون بر قاچ دقيقه يارمقلقلى او كنده توقفه
مجبور اولدم .

[مابعدى وار]